

Satınalma Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Kurul Üyesi
29.06.2019

Satınalma İşlemlerinin Yönetimi ve Özellikleri

Satınalma İşlemleri Nedir?

“Sağlık hizmet sunumu için ihtiyaç duyulan yapım işleri dâhil bakım, onarım işleri ile her türlü hizmetler ve ürün veya cihazın satın alınması, yaptırılması veya kiralanması iş ve işlemlerinin yönetimi” olarak tanımlanabilir.

Hangi Personel İle Yapılmalıdır?

Satınalma işlemleri, mevzuat bilgisi, satınalma tecrübesi, işletmecilik yeteneğine dayalı analitik hareket kabiliyeti olan işletme, ekonomi, maliye gibi alanlarda eğitim almış personel ile yapılmalıdır.

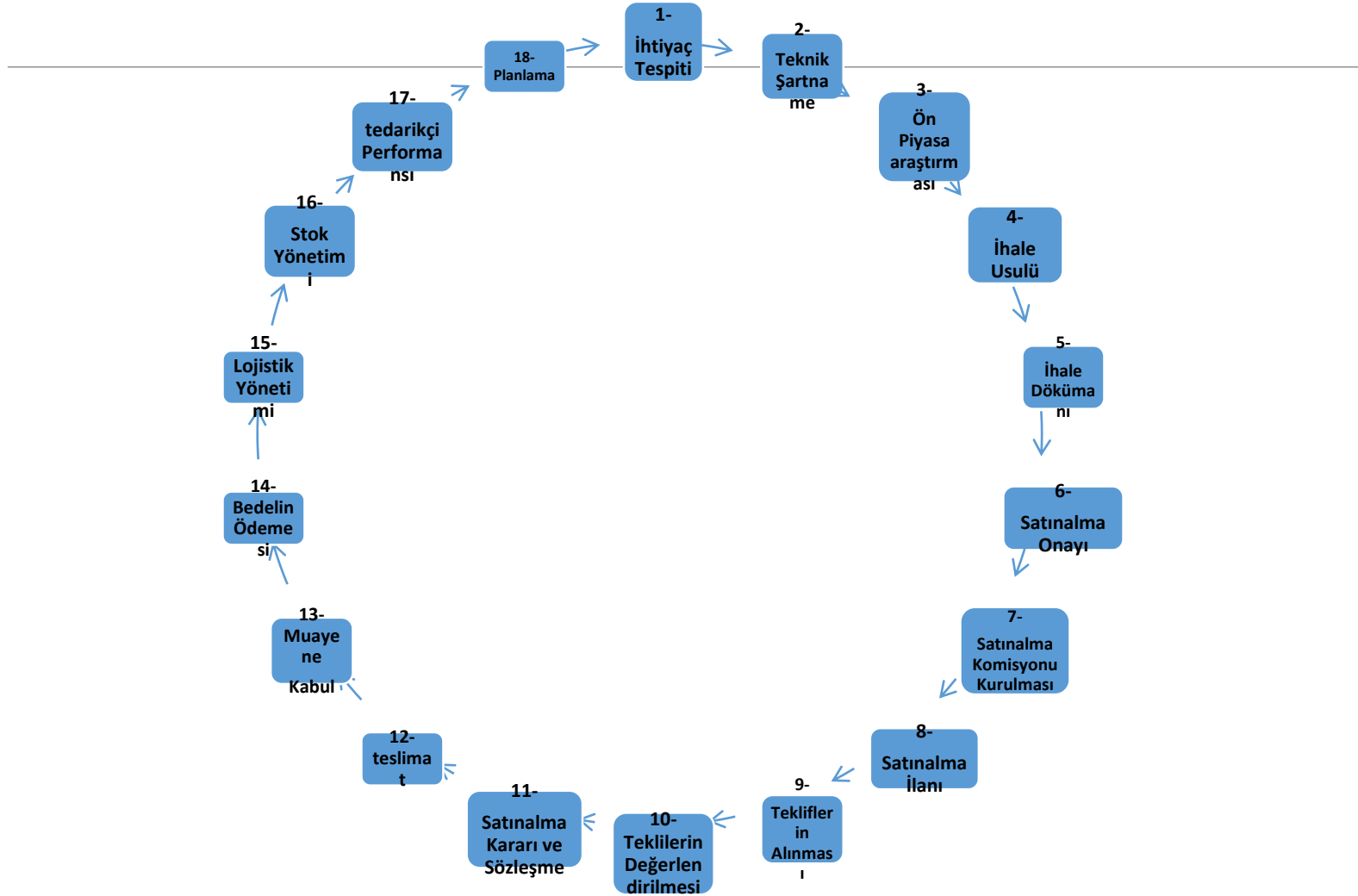
Satınalma Süreçleri?

1. İhtiyacın ortaya çıkması, tespiti veya bildirimi
2. Teknik şartnamenin hazırlanması
3. Yaklaşık maliyetin belirlenmesi
4. İhale usulünün tespiti
5. İhale dokümanının hazırlanması
6. İhale onayının alınması
7. İhale komisyonunun kurulması
8. İhale ilânı ve ihale dokümanının ilgililerce görülmesi
9. İsteklilerden tekliflerin alınması

Satınalma Süreçleri?

10. Tekliflerin değerlendirilmesi ve satınalma işleminin karara bağlanması
11. Satınalma kararının (ihale sonucunun) bildirilmesi ve sözleşme yapılması
12. Mal, hizmet veya yapımın teslimi
13. Teslim edilen mal, hizmet veya yapımın muayene ve kabul işlemleri
14. Yükümlülüklerin yerine getirilmesi/ ödeme işlemleri
15. Lojistik yönetim işlemleri
16. Stok yönetim işlemleri
17. Tedarikçi / taşeron performans değerlendirilmesi
18. Yeni ihtiyaçların planlamaların yapılması

Satınalma Süreçleri?

Satınalma Yönetiminin hedefleri?

- ❖ Hızlı olunmalı,
- ❖ Yüksek performans gösterilmeli,
- ❖ Düşük maliyet hedeflenmeli,
- ❖ Süreklilik sağlanmalı,
- ❖ Güvenilir olunmalı,
- ❖ Kaliteden taviz verilmemeli,
- ❖ İsraftan kaçınılmalı,
- ❖ Rekabet sağlamalıdır.

Tıbbi Satınalma İşlemlerinin Özellikleri

- ❖ Bu mal veya hizmetlerin birçoğu stoklanamaz veya son kullanma tarihi nedeniyle belli süre içerisinde tüketilmesi gerekir. Sağlık hizmetleri ve/veya ilaç ve tıbbi malzemenin birçoğu bu kapsamdadır.
- ❖ Sağlık işletmelerinde tedarik zincirine konu olan mal, hizmet, bakım-onarım ve yapım işlerinin büyük bir kısmı temin edilmediğinde veya zamanında temin edilmediğinde insan sağlığını riske sokabilecek durumlar oluşabilmektedir. Bu açıdan bu mal ve hizmetlerin zamanında temini büyük bir önem taşır.
- ❖ Sağlık işletmelerinde tedarik zincirine konu olan mal ve hizmetlerin kalitesi insan ve toplum sağlığını etkileyebilmektedir. Bu açıdan bu mal ve hizmetlerin kaliteli olması gerekir.
- ❖ Sağlık işletmelerinde tedarik zincirine konu olan ürünlerin bir kısmının özel bölümlerde stoklanması gerekir. Tıbbi laboratuvarlarda kullanılan kimyasal ürünler, aşılardan bazı ilaçlar bu kapsamdadır.

Tıbbi Laboratuvar Satınalma Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

1

-
- ❖ İhale dokümanlarında cihazların idarede çalıştırılacağı süreye ilişkin açık bir düzenleme yapılmaması ve “cihazlar, kitlerin bitimine kadar idarede çalışır halde hazır bulundurulacaktır” gibi ifadelerle yer verilmesi hukuki sorunlar ortaya çıkarmakta; cihazların idarede kullanılacağı sürenin belirsizliği isteklilerce kit fiyatlarına yansıtılmaktadır.
 - ❖ Kamu İhale Genel Tebliği'nin (KİGT) 60.2 nci maddesinde, kamu kaynaklarının verimli kullanılması ve hukuki sorunların yaşanmaması için ihale dokümanında kit ve kitlerin tahlil edileceği cihazın teknik özelliklerinin, teslim sürelerinin, cihazların kurulumu ile cihazların idarece kullanılacağı süreye ve yüklenicinin diğer yükümlülüklerine ilişkin açık bir düzenleme yapılması gerektiği ifade edilmektedir.

2

- ❖ Kit karşılığı cihaz kiralaması şeklinde yapılan ve farklı kitlerden oluşan mal alım ihalelerinde toplam test sayısı belirtilerek teklif alınması ve fiyatları farklı olan kitlerin sayısının yıl içerisinde değiştirilerek toplam test sayısında alımın sonuçlandırılması gibi uygulamalar yapılmaktadır. İdarelerce ihale dokümanında toplam test sayısının yanı sıra her bir kitin test sayısının gösterilmesi gerekir.
- ❖ Kitlerin tüketildiği veya sayısının azaldığı hallerde yeni bir ihale yapılmadan ihtiyaçların 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentleri kapsamında temin edilmesi kamu ihale mevzuatına aykırıdır.
- ❖ Teknik şartnamelerde, mükerrerlik ve birbiriyle çelişen hükümlere mahal verilmemesi açısından İdari Şartname ve Sözleşme Tasarısında düzenlenen hususlara yer verilmemelidir.

3

-
- ❖ Sağlık Bakanlığı genelgelerinde, kit veya sarf karşılığı kullanılmak üzere alımına karar verilecek cihazların 10 (on) yaşını geçmemesi öngörülmüştür. Cihazın yaşı ise imalat tarihi ve seri numarası ile belgelendirilecektir. Hizmet alımının bir yıldan fazla süreyi aşması halinde, sözleşme süresi sonunda cihaz yaşı 10 yılı geçmeyecektir.
 - ❖ KİGT'nin 60.6 ncı maddesinde, idareler tarafından ihale dokümanında teklif edilen kitler ile kitlerin tahlilinin gerçekleştirileceği cihazın aynı marka olması gerektiğine ilişkin düzenleme yapılmayacağı ifade edilmiştir.
 - ❖ Birkaç istekli tarafından karşılanması mümkün olan ihtiyaçların kısmi teklife açık olarak ihale edilmesi, kit karşılığı cihaz edinme ihaleleri gibi gruplandırılabilen ihtiyaçların temininde ise grup halinde ihaleye çıkılması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

4

- ❖ Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.
- ❖ Teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlamaya yönelik olmalıdır. Rekabeti engelleyecek şekilde düzenleme yapmaktan kaçınılmalıdır.

5

- ❖ Kitler ve sarf malzemeleri Vücut Dışında Kullanılan Tıbbî Tanı Cihazları Yönetmeliğine uygun şekilde üretilmiş olacaktır.
- ❖ Sağlık Bakanlığı genelgelerinde, cihazlarda iç ve dış kalite kontrol programlarının bulunması ve bunlar için gerekli kalite kontrol kitleri ile dış kalite kayıt giderleri firma tarafından karşılanacağı yer almaktadır.
- ❖ Sağlık Bakanlığı genelgelerinde kit karşılığı kullanılacak cihazların test kapasitesi belirtilirken fotometrik ve ISE ünitelerinin saatlik test sayısı ve toplam test sayısı asgari değerleri açık olarak belirtileceği ifade edilmektedir.

6

- ❖ Kit alımı ile birlikte kit karşılığı geçici olarak cihaz temini ihalelerinde ihaleye katılım aşamasında isteklilerin belirli sayıda personel çalıştırdığına ilişkin belge istenilmesi kamu ihale mevzuatına aykırıdır. Sözleşmenin uygulanması aşamasında alımın niteliği çerçevesinde yüklenicinin çalıştıracığı personelin sayısına ve niteliğine yönelik olarak teknik şartnamede veya sözleşme tasarısında düzenleme yapılabilir.
- ❖ Yapılan ihalelerin mal alımı ihalesi mi yoksa hizmet alımı ihalesi mi olacağına karar verilmelidir. İhale kurgusu ve dokümanı buna göre düzenlenmelidir.

7

- ❖ Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Hizmet alımlarında fiyat farkı” başlıklı 81 'inci maddesinde Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri ile personel çalıştırılmasına dayalı olmamakla birlikte ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanıldığı hizmet alımlarında işçilik maliyetlerine ilişkin fiyat farkı hesaplanacağıının ihale dokümanında belirtilmesi gerekmektedir.” İhale dokümanları bu hükme uygun olarak hazırlanmalıdır.
- ❖ Başvuru sahibi tarafından ilgili meslek odası tarafından bilgisayar çıktısı üzerine “aslı gibidir.” kaşesi vurulmak ve oda mührü basılmak suretiyle düzenlenen kapasite raporu sunulmuştur. Kamu İhale Kurulu, kapasite raporunun kabul edilmesine karar vermiştir.

8

❖ Laboratuvar hizmet alımı ihalesine yönelik itirazın şikâyet başvurusunda, teknik şartnamede belirlenen cihazın periyodik bakımlarda değişecek yedek parça listesinin istenildiği gerekçesiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasının uygun olmadığı iddia edilmiştir. Kamu İhale Kurulu uyuşmazlık kararında, başvuru sahibinin teklif dosyasında iddia konusu cihazın yedek parçaların isimlerinin belirtildiği bir liste yok ise de idari ve teknik şartnamedeki mevcut düzenlemelerden, söz konusu belgenin istekliler tarafından teklif verme aşamasında değil, ihale üzerinde bırakılan firma tarafından sözleşme öncesinde sunulmasının yeterli olacağı sonucuna varıldığından, iddia konusu hususla ilgili olarak başvuru sahibinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması işlemi mevzuata uygun bulunmamıştır.

9

- ❖ Tıbbi cihazlara gerçekleştirecek periyodik test, kontrol ve kalibrasyon faaliyetleri ile ilgili hizmetlerin, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) tarafından “Tıbbi Cihazların Test, Kontrol ve Kalibrasyonu Hakkında Yönetmelik” kapsamında zorunluluk başlatılan cihazlar için bu Yönetmeliğe uygun olarak yetkilendirilen kuruluşlardan alınması gerekmektedir.
- ❖ Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri kapsamındaki ürünlerin veya cihazların satın alımlarında, hizmet alımlarında veya kit ve sarf karşılığı hizmet alımlarında, aday veya isteklilerin TİTCK Ulusal Bilgi Bankası (TİTUBB)’a veya Ürün Takip Sistemi (ÜTS)’ye kaydının aranması zorunludur. Aday veya isteklinin, teklif edilen ürünün imalatçı veya ithalatçısı (tedarikçi firma) olmadığı durumlarda, ürünün tedarikçi firmasının bayii olduğuna dair TİTUBB veya ÜTS kaydı aranacaktır.

10

❖ İhalelerde isteklilerce teklif mektubunda belirtilen marka ile TİTUBB/ÜTS kaydı sunulan cihazın markası farklı olabilmektedir. Hemogram reaktifi alımı ihalesine yönelik itirazın şikâyet başvurusunda, ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinde belirttiğinde markadan farklı bir markaya ait TİTUBB/ÜTS kayıt belgesi ve teknik dokümanlar sunduğu bu sebeple 4734 sayılı Kanunun 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki yasak fiil ve davranışta bulunduğu ifade edilmiştir. Kamu İhale Kurulunca bu durum, 4734 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak ya da alternatif teklif sunmak olarak yorumlanamayacağı değerlendirilmiştir.

11

- ❖ İtirazen şikâyet başvurusunda sonuç karşılığı laboratuvar hizmet alımı ihalesinin, kit karşılığı cihaz alımı olarak gerçekleştirilmesi gerektiği iddia edilmiştir. Kamu İhale Kurulu, ihale konusu alımda raporlamanın yüklenici firmanın personeli tarafından yapılacağı, idare personelinin ise hastane laboratuvar üniteleri iş akış prosedüründe belirtildiği üzere bu sonuçları onaylayacağı ve söz konusu alımın sonuç karşılığı gerçekleştirilecek bir hizmet olduğu anlaşıldığından söz konusu ihalenin Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre yapılmasının yerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- ❖ Her yıl Ocak ayında KİK tarafından ilan edilen orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri listesinde yer alan malların ihalelerinde, yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunludur. Uygulama teklif edilen yerli malı olmayan ürünlere %15 fiyat eklenmesi şeklinde yapılır.

12

- ❖ Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı tanınan ve birden fazla mal kaleminden oluşan ihalelerin, kısmi teklife açık olarak gerçekleştirilmesi ve fiyat avantajı tanınan her bir kısmın tek bir mal kaleminden oluşması zorunludur.
- ❖ Ancak, birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemlerine bir kısımda yer verilebilir. Kısmi teklife açık ihalelerde, kısımların birinde, birkaçında veya tamamında yerli malı teklif eden istekliler lehine aynı veya farklı oranlarda fiyat avantajı sağlanabilir. Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı, yerli malı teklif etmeyen diğer isteklilerin söz konusu mal kalemi için teklif ettikleri bedele, kendi teklif bedelleri üzerinden ihale dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle bulunur.

13

- ❖ Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalede, öncelikle fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur. Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı, bu istekliler dışındaki isteklilerin değerlendirilmiş teklif bedellerine, kendi değerlendirilmiş teklif bedelleri üzerinden fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle uygulanır.
- ❖ Ancak, birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemlerine bir kısımda yer verilen ihalede, önce yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı uygulanır ve avantaj uygulanmış fiyatlar üzerinden fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur.

“Sağlık İşletmelerinde Tıbbi Laboratuvar Hizmet Alımları Yönetimi” KİTABI;

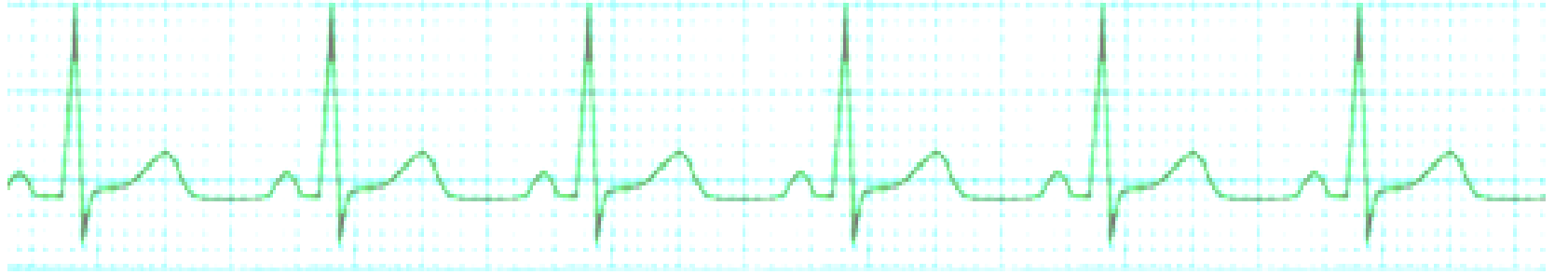
“Sağlık İşletmelerinde Tıbbi Laboratuvar Hizmet Alımları Yönetimi” KİTABI;

Alanında ilk kez hazırlanan bu kitapta; Tıbbi laboratuvar hizmet alım ihalelerinin nasıl yapılacağını, nelere dikkat edilmesi gerektiğini, muayene kabul işlemlerini, ödeme ve muhasebe işlemlerini detaylı bir şekilde bulabilirsiniz.

Her kademedeki sağlık yöneticisi, hizmet alım ihalelerine giren istekliler ve diğer ilgililer için rehber niteliğinde olan çalışmayı 10 yıla yakın Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı görevini yürüten ve halen Kamu İhale Kurul üyesi olan Mehmet ATASEVER ve uzun süre hastane başhekimliği görevini yürüten ve tıbbi laboratuvar yönetimi alanında uzman olan Biyokimya uzmanı Doç.Dr.Konca Altınkaynak hazırlamıştır.

Kitaba Nobel Kitap'tan ulaşılabilir.

Tel: 0(312) 418 20 61 Satın Alma; esatis@nobelkitap.com

İlginize Teşekkür Ederim.

